

ใบความรู้เรื่องการศึกษารายกรณี

รวบรวมโดย อาจารย์รพีพรรณ อักษรชาติวัฒน์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ว่าด้วยเรื่อง หลักการ วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติของการศึกษารายกรณี

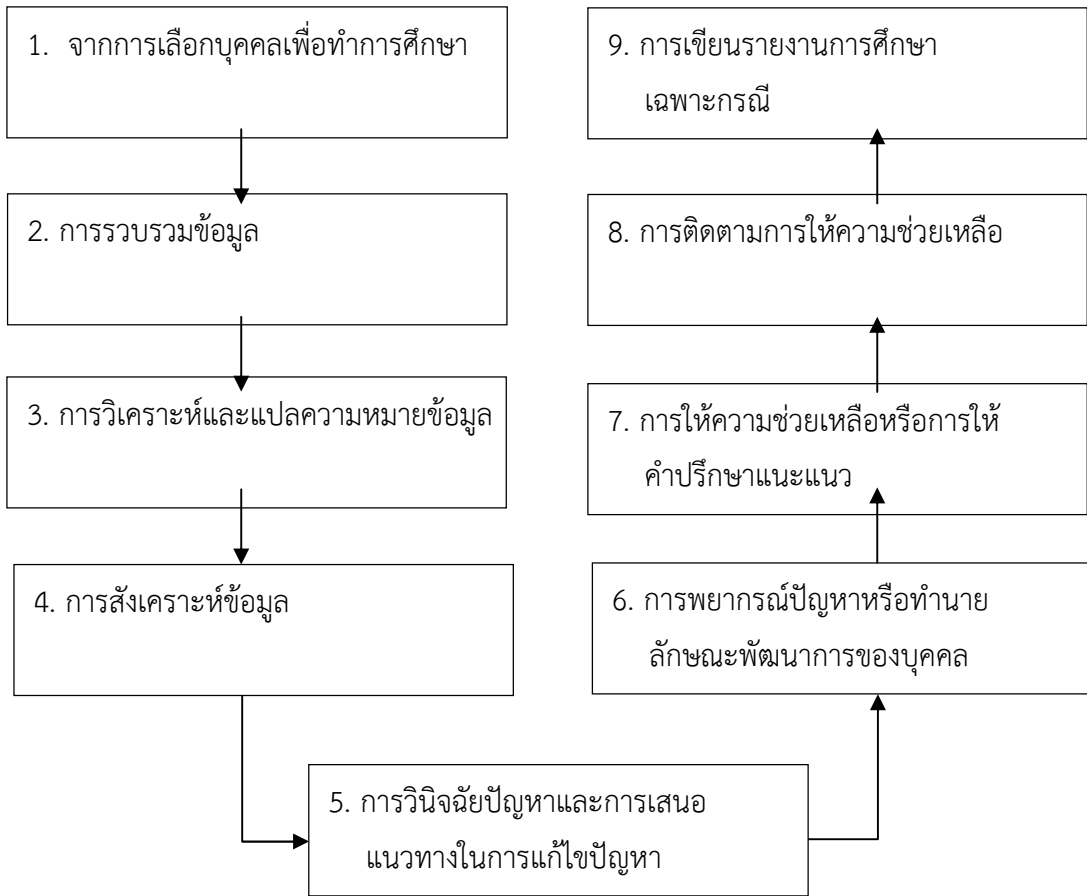
1. หลักการ

1. ต้องมีเป้าหมายในการศึกษาว่าจะศึกษาใคร เพื่ออะไร
2. มูลเหตุของการศึกษาขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ศึกษา ว่าควรศึกษาใคร
3. ผู้ศึกษา จำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาในการศึกษาระยะเวลาหนึ่งเพื่อจะได้เห็นพฤติกรรมเด็กอย่างต่อเนื่อง จนสามารถมองเห็นมูลเหตุปัญหา
4. ผู้ศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ตีความจากข้อมูลที่ใช้เทคนิคต่างๆ รวบรวมมา จนสามารถค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมของเด็กที่จะทำการศึกษาได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาการด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. ในการศึกษาและสำรวจปัญหาของบุคคลอย่างเป็นระบบ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลอย่างกว้างขวาง ทำให้เข้าใจสาเหตุของปัญหา และมองเห็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือแนะแนวแก่บุคคล หรือช่วยให้หาทางคลี่คลายปัญหาที่พบอยู่ให้เบาบางลง เท่าที่จะทำได้
3. เพื่อให้ความช่วยเหลือแนะแนวบุคคลให้สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถวางแผนชีวิตตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพ รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวใช้ในการวางแผน ปรับปรุงการเรียนการสอน การให้บริการต่างๆ แก่บุคคลตามความต้องการและความพร้อมของบุคคลแต่ละคนในแต่ละกลุ่มในสถานศึกษา
5. เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมด้วยเทคนิคต่างๆ มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อการแนะแนว

3. แนวปฏิบัติในการศึกษารายกรณีในที่นี้ขอเสนอแนวในการปฏิบัติเป็นรูปแบบของกระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นตอน 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. **การเลือกบุคคล** ในการเลือกบุคคลเพื่อทำการศึกษารายกรณี ควรจะมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ
 - 1.1 ควรเลือกศึกษานักเรียนรายที่ไม่เป็นปัญหายุ่งยากมากเกินไป ปัญหาของนักเรียนควรอยู่ในลักษณะที่ครูผู้ให้คำปรึกษาสามารถช่วยแก้ไขได้
 - 1.2 นักเรียนที่เลือกมาศึกษาไม่ควรเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ และจิตใจรุนแรง ซึ่งต้องการให้คำปรึกษาในระดับที่สูงจากผู้เชี่ยวชาญเป็นพิเศษ
 - 1.3 นักเรียนที่ได้รับการเลือกมาเพื่อศึกษารายกรณีนั้น ควรจะมีลักษณะของพฤติกรรมและปัญหาเป็นที่สนใจของคณะครูในโรงเรียน อาจเป็นเด็กที่มีความสามารถสูงหรือเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
2. **การรวบรวมข้อมูล** ขั้นนี้อาจทำได้รวดเร็วถ้าโรงเรียนมีระเบียบสะสมอยู่แล้ว แต่ในการศึกษารายกรณีนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลที่ได้รับการศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกแง่มุม และตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงจำเป็นต้องมีเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลหลายอย่างประกอบกัน เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ อดชีวประวัติ ฯลฯ ดังจะเห็น วิธีการในการรวบรวมข้อมูลที่จะกล่าวในตัวอย่างต่อไป

3. **การวิเคราะห์ข้อมูล** คือการตีความหรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในแต่ละวิธีการหรือเทคนิค เพื่ออธิบายสาเหตุและผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อสัมภาษณ์แล้วจะมีการบันทึกการสัมภาษณ์และตีความพฤติกรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์ ว่าเด็กมีพฤติกรรมอย่างไร ถ้าใช้เทคนิคอื่นๆ อีกก็มีการตีความหรือแปลความหมายของพฤติกรรมที่ได้จากการใช้เทคนิคอื่นๆ เช่นกัน
4. **การสังเคราะห์ข้อมูล** เป็นการศึกษาข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว เพื่อดูความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง หรือความสอดคล้องซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การสืบค้นให้ถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง
5. **การวินิจฉัยปัญหาและการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา** ขั้นนี้เป็นการคิดหาวิธีการต่างๆ ที่จะนำมาช่วยเหลือและแนะแนวทางแก่เด็กในการแก้ปัญหาหรือการปรับตัวให้เหมาะสมต่อไป
6. **การพยากรณ์หรือการทำนายลักษณะพัฒนาการของบุคคล** เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าหรือทำนายหรือพยากรณ์ ว่าผู้รับการศึกษารายกรณีจะมีสภาพการณ์เป็นอย่างไรในอนาคต หลังจากที่ถูกทำการศึกษาแล้ว เช่นปัญหาที่เกิดขึ้นจะสามารถแก้ไขได้หรือไม่ หรือจะหายจากอาการผิดปกติได้หรือไม่
7. **การให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะแนว** เป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หลังจากวินิจฉัยว่าบุคคลนั้นๆ มีปัญหาด้านใด เมื่อทราบสาเหตุของปัญหาก็ดำเนินการแก้ไขปัญหาล่วงไปให้ได้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษา ส่งต่อให้ผู้มีประสบการณ์หรือสนใจที่จะแก้ปัญหานั้น หรือผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ ฯลฯ เป็นต้น
8. **การติดตามผลการให้ความช่วยเหลือ** เป็นการประเมินผลจากการศึกษาบุคคลเป็นรายกรณีว่า เมื่อทำการศึกษาและช่วยเหลือไปแล้วได้ผลเป็นอย่างไร ซึ่งมีวิธีการดังนี้
 - 8.1 ติดตามสังเกตสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
 - 8.2 ส่งจดหมายหรือแบบสอบถามติดต่อซักถามข่าวคราวอยู่เสมอ
 - 8.3 ส่งผู้อื่นไปเยี่ยมบ้าน โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการเยี่ยมเยือนตามที่ต้องการทราบให้ชัดเจน
9. **การเขียนรายงานการศึกษารายกรณี** เป็นการเขียนรายงานสรุปการศึกษารายกรณี เพื่อให้ดูเป็นระบบระเบียบ สะดวกในการอ่านและทำความเข้าใจ

ตอนที่ 2 ว่าด้วยเรื่องตัวอย่างการศึกษารายกรณี

ตัวอย่างการศึกษารายกรณี

ขั้น 1 การเลือกบุคคลเพื่อทำการศึกษา

ครูรัชนิแสงอรุณ เป็นครูประจำชั้น ป.5/2 โรงเรียนวัดลาดพร้าว ครูรัชนิ ในฐานะเป็นครูประจำชั้นของเด็กชายนิพนธ์ ทองทิว นักเรียนชั้น ป.5/2 รู้สึกหนักใจกับพฤติกรรมของนิพนธ์มาก ทั้งนี้เพราะทั้งครูและนักเรียนในโรงเรียนมักจะมีเรื่องมาฟ้องครูชนีอยู่บ่อยๆ ส่วนใหญ่เรื่องที่น่ามาฟ้องจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขโมยของหรือสแตงค์ ทั้งที่เป็นของเพื่อนๆ และครูคนอื่นๆ ครูชนีก็อดใจเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก จึงหารือกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และจากการหารือว่า พฤติกรรมดังกล่าวน่าจะมีสาเหตุเห็นควรศึกษาหาข้อเท็จจริงว่าพฤติกรรมดังกล่าวเกิดจากอะไรแน่ และจะให้ความช่วยเหลืออย่างไร

จากสิ่งบอกเหตุที่กล่าวมา ครูชนีจึงตั้งข้อสมมติฐานหลายประเด็นว่าพฤติกรรมของนิพนธ์อาจเกิดจาก

1. ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว เพราะนิพนธ์ขโมยทั้งของและสแตงค์ครอบครัวอาจยากจน
2. ปัญหาอารมณ์ เพราะนิพนธ์อาจเรียกร้องความสนใจด้วยการลักขโมย อาจเกิดจากขาดความอบอุ่นมาจากบ้าน
3. ปัญหาสิ่งแวดล้อม นิพนธ์อาจเห็นการลักขโมยเป็นเรื่องธรรมดา เพราะผู้ใหญ่ในบ้านอาจเลี่ยมสอนหรือนิพนธ์เห็นเรื่องนี้บ่อยๆ จากบุคคลใดบุคคลหนึ่งในบ้านก็เป็นได้ ฯลฯ

จากข้อสงสัยของครูชนีข้างต้น ยังไม่สามารถสรุปได้ในทันทีทันใดว่าแท้จริงคืออะไรกันแน่ เพราะถ้าผลสืบตามสรุปลงข้อใดข้อหนึ่งโดยปราศจากข้อมูลที่แท้จริงแล้ว ความเสียหายอาจเกิดกับชีวิตคนทั้งชีวิตก็อาจเป็นไปได้ ดังนั้น ครูชนีจึงสืบค้นหาสาเหตุอย่างมีหลักการด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้คือ

1. จากการสัมภาษณ์
2. จากแบบสอบถาม
3. จากอัตชีวประวัติ
4. จากการเยี่ยมบ้าน

อนึ่ง วิธีการรวบรวมข้อมูลในการศึกษารายกรณีนั้น นอกจาก 4 วิธีที่กล่าวมานี้ยังมีวิธีอื่นๆ อีก เช่น จากแบบสอบถามจากบันทึกสมุดประจำตัวนักเรียน จากระเบียบสนทนา ฯลฯ เป็นต้น แต่ในการนำเสนอวิธีการรวบรวมข้อมูลในตัวอย่างของการศึกษารายกรณีครั้งนี้เป็นเพียงการยกตัวอย่างให้เห็นวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคต่างๆ บางเทคนิคเท่านั้น โดยแท้จริงแล้วการจะวินิจฉัยว่าจะนำวิธีใดมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษารายกรณีแต่ละครั้งนั้น ขึ้นอยู่กับมูลเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและข้อสมมติฐานที่เราคาดคะเนว่าจะเกิดจากสิ่งใด แล้วจึงนำวิธีที่เหมาะสม มีความจำเป็นต่อการหาความจริงเฉพาะในกรณีนั้นๆ มาใช้สืบค้นจะเป็นการดีที่สุด เช่น เด็กมีผลการเรียนต่ำมาก สิ่งหนึ่งที่น่าสงสัยอาจเป็นที่สติปัญญาของเด็ก

ดังนั้นเทคนิคหนึ่งที่น่ามาประกอบในการสืบค้นหาสาเหตุครั้งนี้ก็อาจใช้แบบทดสอบสติปัญญาเพื่อระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษารายกรณีนี้การรวบรวมข้อมูลยิ่งมากวิธีเท่าใดก็จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงชัดเจนมากขึ้นเท่านั้น การผิดพลาดก็จะน้อยลง

ขั้น 2 และขั้น 3 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ครั้งที่.....

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เลขประจำตัว.....ชั้น.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เวลา.....น. สถานที่.....

จุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์.....

สรุปผลจากการสัมภาษณ์.....

ความคิดเห็น.....

ข้อเสนอแนะ.....

นัดสัมภาษณ์ครั้งต่อไป วันที่.....

เวลา.....สถานที่.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....

การสัมภาษณ์ ครั้งที่ 1

ด.ช.นิพนธ์ ทองทิว อายุ 10 ปี เลขประจำตัว 10021 ชั้น ป.5/2 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2558 เวลา 17.05 – 17.45 น. ห้องพักครู อาคาร 1

จุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างความสนิทสนมเป็นกันเองกับเด็ก และทราบปัญหาความต้องการของเด็ก ให้เด็กมีความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เด็กหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ เป็นไปอย่างถูกต้อง

สรุปจากการสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 1 นิพนธ์ไม่ค่อยพูดอะไรเป็นลักษณะถามคำตอบคำ แสดงท่าทีไม่ค่อยเต็มใจในการสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้จึงทราบเพียงว่า บิดาเป็นพ่อค้าขายของที่ตลาด โชคชัย 4 ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน ดูแลแก่ ลูกไม่ค่อยเข้าใจ เพราะแม่ไม่มีเวลาอยู่กับลูก

ความคิดเห็นจากที่ท่าของนิพนธ์ที่ไม่ค่อยเต็มใจให้การสัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่เต็มที่จึงเป็นข้อควรพิจารณาสำหรับผู้สัมภาษณ์ในการจะใช้เทคนิคนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ ในการเริ่มต้นการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับเด็กเป็นอย่างดีก่อนการสัมภาษณ์ เพราะจะทำให้เด็กไว้วางใจให้ข้อมูลที่แท้จริงมากกว่านี้

รัชณี แสงอรุณ ผู้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง ครูประจำชั้น ป.5/2

การวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์ทราบว่า เด็กชายนิพนธ์มีปัญหาขาดความอบอุ่นจากทางบ้าน บิดา ไม่มีเวลาให้กับลูก ส่วนมารดาแท้จะอยู่กับลูกแต่ไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร คอยดูตัวเมื่อทำผิด

หมายเหตุ

ในการสัมภาษณ์นั้น นอกจากจะสัมภาษณ์นิพนธ์แล้ว ยังสัมภาษณ์ครูประจำวิชาภาษาไทย คนงานที่ช่วยทำอาหารที่โรงเรียน บิดาและมารดา ด้วย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อความในช่องว่างและใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ตามลำดับความเป็นจริงที่สุด ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์กับนักเรียนโดยตรง และทางโรงเรียนจะเก็บเป็นความลับ

ก. ประวัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทางบ้าน

- ชื่อ ด.ช. นิพนธ์ ทองทิว ชั้น ป.5/2
- ชื่อบิดา นายมานพ ทองทิว อาชีพ ค้าขาย
- ชื่อมารดา นางมาลี ทองทิว อาชีพ แม่บ้าน
- ผู้อุปการะข้าพเจ้าในด้านการเงินคือ () บิดา (✓) มารดา () บุคคลอื่น ระบุชื่อ
- ข้าพเจ้ามีพี่น้องทั้งหมดรวมทั้งตัวข้าพเจ้าด้วยเป็น 4 คน ชาย2คน หญิง2 คน ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนที่ 1 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด
- ข้าพเจ้าได้รับค่าใช้จ่าวันละ 15 บาท หรือสัปดาห์ละ ...บาท หรือเดือนละ ... บาท
- จำนวนเงินดังกล่าว () พอใช้ (✓) ไม่พอใช้
- ข้าพเจ้า () รักทุกคนในบ้าน (✓) รักเฉพาะบิดา () รักเฉพาะมารดา
- ข้าพเจ้า () มักถูกบิดาทำโทษเสมอ (✓) มักถูกมารดาทำโทษเสมอ

ข. รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียน กิจนิสัย และกิจกรรม

- ข้าพเจ้า (✓) ชอบ () ไม่ชอบโรงเรียนนี้
- วิชาที่ข้าพเจ้าชอบคือ ภาษาไทยเพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่ต้องใช้ทุกวัน
- วิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบคือ วิชาที่ต้องท่องจำ เพราะ จำไม่เก่ง

4. เมื่อกลับจากโรงเรียนถึงบ้านแล้ว ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียน () บ่อยครั้ง (✓) บางครั้ง () ไม่เคยเลย
5. ข้าพเจ้า () เคย (✓) ไม่เคย เป็นหัวหน้าชั้น

ค. ความสนใจและการใช้เวลา

1. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างด้วยการ (✓) นอน () อ่านหนังสือ
() ฟังวิทยุ () ปลุกต้นไม้ () ดูโทรทัศน์
() เล่นกีฬา () เลี้ยงสัตว์
2. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือประเภท () สารคดี () นวนิยาย () การ์ตูน () ทุกประเภท
(✓) ไม่ชอบอ่าน
อื่นๆ ระบุ

ฯลฯ

การวิเคราะห์

จากแบบสอบถามพบว่า เด็กมีปัญหาทางครอบครัวมากกว่าทางโรงเรียน โดยเด็กมีความรู้สึกถูกละทอดทิ้ง และมีปัญหาเรื่องเงินที่บิดามารดาทำให้ไม่พอใช้ เด็กจึงต้องขโมยทั้งที่บ้านและโรงเรียน

ข้อมูลที่ได้จากอัตชีวประวัติ

1. ภูมิหลังของครอบครัว (ข้อความที่ขีดเส้นคือข้อความที่นักเรียนเติม)

ข้าพเจ้าเติบโตมาพร้อมๆ กับ **น้อง มด แอน** เท่าที่จำได้เหตุการณ์ที่ข้าพเจ้าชอบมากคือ **ไปเที่ยวสระบุรีและอยุธยา** เวลาที่ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ใช้ชีวิตอย่างสนุกสนานคือ **เวลากลางวันตอนที่แม่ไม่เห็น** พ่อให้ความสนิทสนมกับข้าพเจ้าโดยการ **ให้เล่นด้วยเมื่อมีเวลาว่าง** แม่ให้ความสนิทสนมโดยการ **เล่นด้วยบางครั้ง** **พอโมโหก็ไล่ไม่ให้เล่นด้วย** เมื่ออยู่บ้านสิ่งที่ข้าพเจ้าอยากทำคือ **ถึงเวลาเล่นก็ให้เล่น** ข้าพเจ้าคิดว่าเด็กคนอื่นในบ้านที่มีความสุขมากกว่าข้าพเจ้าคือ **น้องๆทุกคน**

2. ประสบการณ์ในวัยเด็ก

ข้าพเจ้าเกิดวันที่ **1 มกราคม 2548** สถานที่เกิดคือ **โรงพยาบาลราชวิถี** เมื่อครั้งเป็นเด็กสิ่งที่ข้าพเจ้ากลัวมากที่สุดคือ **เรื่องการทำผิดคือการขโมยแล้วโดนตี** ข้าพเจ้าเคยป่วยเป็นโรค **ไข้หวัด ปวดท้อง** เพื่อนๆ ที่ข้าพเจ้าชอบเล่นด้วยมักจะมียุ **เท่าๆ** กับข้าพเจ้า ถ้าโตขึ้นข้าพเจ้าอยากเป็น **นักดนตรี**

3. ประสบการณ์ในโรงเรียน

สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากทำมากที่สุดในโรงเรียนคือ **ทำอาหารให้นักเรียนและครูรับประทาน** สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากทำน้อยที่สุดในโรงเรียนคือ **การขโมย** สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากได้จากโรงเรียนมากที่สุดคือ **ความรู้** ถ้ามีความจำเป็นต้องย้ายโรงเรียน ข้าพเจ้าจะ **ไม่ย้าย** ไปอยู่โรงเรียนอื่น

4. ความสนใจและงานอดิเรก

ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าจะใช้เวลานั้น นอนพักผ่อน ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ทำให้ตนเองตื่นเต้น ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งที่ตนเองทำได้ดีที่สุดคือ เลี้ยงกระต่าย

5. ลักษณะอารมณ์และพฤติกรรม

นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนที่มีลักษณะต่อไปนี้หรือไม่

ไม่ใช่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ใช่ มองโลกในแง่ดี

ไม่ใช่ มองโลกในแง่ร้าย

ใช่ ผิดหวังบ่อยครั้งจนทำให้หมดกำลังใจ

ไม่ใช่ ชอบทำงานและเล่นคนเดียว

ใช่ ขี้อาย

6. แผนในอนาคตและความหวัง

เมื่อข้าพเจ้าโตขึ้นอยากประกอบอาชีพ รับจ้าง รับงานสร้างสะพาน เป็นทหาร

ถ้านักเรียนสามารถขอสิ่งใดได้ตามใจนึก นักเรียนต้องการได้สิ่งใดต่อไปนี้

1. เป็นทหารเพื่อไปสู่รบชายแดน เพื่อจะได้เป็นผู้กล้าหาญ

2. อยากเป็นผู้แข็งแรงรับจ้างทำงานได้เงินมากมายมาใช้จ่ายอย่างสบาย

3.

การวิเคราะห์

จากการใช้เขียนอัตชีวประวัติพบว่า เด็กชายนิพนธ์ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดา มารดาและครอบครัว เมื่อไม่ได้รับการยกย่องจากทางบ้าน จึงพยายามทำตัวเด่นที่โรงเรียน เช่น พุดปด ลักขโมย อนาคตเข้าต้องการเงิน และอยากเป็นทหาร เพื่อให้ได้รับการยกย่องชมเชยว่าเป็นนักรบผู้กล้าหาญ

ข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมบ้าน

การเยี่ยมบ้าน

ชื่อ ครูที่ไปเยี่ยมบ้าน นางรัชณี แสงอรุณ

ชื่อ เด็กชายนิพนธ์ ทองทิว อายุ 10 ปี 6 เดือน

ชั้น ป.5/2 โรงเรียนวัดลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

วันที่ไปเยี่ยมบ้าน วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 เวลา 16.00 – 17.00 น.

ชื่อบิดา นายมานพ ทองทิว ชื่อมารดา นางมาลี ทองทิว

ลักษณะบ้าน

เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวพื้นบ้านยกสูงชัน ไม่มีบริเวณ นอกจากถนนเล็กๆ ทอดผ่านหน้าบ้านจากถนนมีบันไดพาดขึ้นสู่ตัวบ้าน 3 ชั้น สองปากฝั่งถนนเล็ก นี้มีบ้านปลูกติดๆ กัน ฝั่งละ 5 – 6 หลัง ตัวบ้านกว้างขนาด 4 X 6 เมตร เป็นห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในห้องถูกกั้นไว้ด้วยตู้เพื่อแบ่งเนื้อที่เป็น 2 ตอน ตอนแรกระหว่างห้องรับแขกกับห้องนอน ตอนนี้งั้นด้วยตู้โชว์ มีของกระจุกกระจิกโชว์ในตัว ตอนที่ 2 ระหว่างห้องนอนกับห้องครัวกั้นด้วยตู้พลาสติก ห้องรับแขกปูพื้นด้วยเสื่อน้ำมัน มีทีวี พัดลม ไม่มีโต๊ะรับแขก

ขณะที่ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านนั้น นิพนธ์กลับจากโรงเรียนและถึงบ้านที่หลังผู้ศึกษา เมื่อนิพนธ์มาถึงขณะที่มารดากำลังทักทายกับผู้ศึกษาอยู่นั้น ก็หันไปตวาดนิพนธ์ทันทีว่า “ทำไมมาถึงที่หลังครู ครูก็มาจากโรงเรียนเหมือนกัน แต่ครูกลับถึงก่อน ไร้ใจไม่ค่อยได้”

ลักษณะของคนในบ้าน

นายมานพ ทองทิว รูปร่างสูงโปร่ง ผิวขาว ผอม ตาชั้นเดียว สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง แต่อดทน เป็นคนใจดี ไม่เคยตีลูก และไม่ค่อนข้างมีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูก ไม่สนใจความเป็นอยู่ของลูกๆ ว่าเป็นอย่างไร และไม่ค่อยช่างพูด ขณะที่ไปเยี่ยมไม่พบ แต่ผู้ศึกษาเคยไปพบที่ตลาดเท่าที่สังเกตดูแล้วขายของดีพอสมควร

นางมาลี ทองทิว รูปร่างอ้วน เตี้ย ผิวคล้ำ คัดผมสั้น ใบหน้าไม่ค่อยยิ้ม ในร้อน คุร้าย ชอบตีลูกของตนโดยไม่มีเหตุผล ไม่ค่อยสนใจดูแลลูกที่โตแล้ว จะดูแลเฉพาะที่ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไม่ว่าจะลูกคนใดไปทำผิดมากก็จะดุคำและตีทันที โดยไม่สอบถามว่าผิดหรือถูก เป็นคนชอบสนใจเรื่องราวของเพื่อนบ้าน เพราะในขณะที่พูดคุยกับผู้เยี่ยมบ้านนั้น ได้เล่าเรื่องที่ไม่ค่อยดีของเพื่อนบ้านให้ฟังด้วย เช่นลุงคนหนึ่งอยู่ใกล้บ้านชอบลักขโมยเพื่อนิพนธ์ไปพบลุงคนนั้นมักจะขู่เชิญเสมอว่า “แกอย่าไปบอกใครนะ”

จากการไปเยี่ยมบ้านครั้งนี้ มารดาพอใจมากและมีความเข้าใจกันระหว่างผู้เยี่ยมบ้านกับตนเป็นอย่างดี ยินดีทำตามข้อเสนอแนะทุกอย่าง พร้อมกับพูดว่าดีใจมากที่ครูมาเยี่ยม ขอให้ไปเยี่ยมใหม่

ขั้นที่ 4 การสังเคราะห์ข้อมูล

จะเห็นได้ว่า การใช้เทคนิคต่าง ได้ข้อมูลดังนี้ คือ

1. **จากการสัมภาษณ์** พบว่า เด็กชายนิพนธ์มีปัญหาขาดความอบอุ่นจากทางบ้าน บิดา ไม่มีเวลาให้กับลูกส่วนมารดาแม้จะอยู่กับลูก แต่ไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร คอยดุคำเยินต้อยอยู่เสมอเมื่อลูกทำผิด
2. **จากแบบสอบถาม** ได้ข้อมูลว่าเด็กมีความรู้สึกที่ตนเองถูกทอดทิ้ง มีปัญหาเรื่องการเงินที่บิดามารดาให้ไม่พอใช้ เด็กจึงต้องมีการขโมยทั้งที่บ้านและโรงเรียน
3. **จากอัตชีวประวัติ** พบว่า เด็กขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดาและครอบครัวเมื่อไม่ได้รับการยกย่องจากทางบ้านจึงพยายามทำตัวเด่นที่โรงเรียนด้วยการพูดปด ขโมย ฯลฯ
4. **จากการเยี่ยมบ้าน** พบว่า เด็กไม่มีใครดูแลอบรมสั่งสอน ได้แบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ไม่ดี เช่น สอนให้เด็กพูดปด เป็นต้น

เมื่อดูข้อมูลที่รวบรวมมาจะเห็นว่า สาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้นิพนธ์มีพฤติกรรมการหยุดปด ลักษณะก็คือ เด็กขาดความอบอุ่นจากทางบ้าน ได้รับแบบอย่างที่ไม่ดี ไม่มีคนสนใจแม้กระทั่งมารดาเอง ประกอบกับฐานะ เศรษฐกิจทางบ้านไม่สู้ดี จึงต้องหาปมเด่นให้กับตนเองที่โรงเรียนให้คนสนใจด้วยวิธีการที่ตนเคยทำอยู่แล้วนั่น คือ การหยุดปดและขโมยนั้น เอง ชั้น 5, 6, 7, และชั้น 8 รายละเอียดจะผนวกอยู่ในชั้นที่ 9 แล้ว

ตอนที่ 3 ว่าด้วยเรื่องการเขียนรายงานการศึกษารายกรณี

9. การเขียนรายงานการศึกษารายกรณี ในการเขียนรายงานการศึกษาคุบุคคลเป็นรายกรณี มีแบบฟอร์มในการเรียนเพื่อให้สะดวกในการอ่านทำความเข้าใจผู้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบระเบียบ ดังมีหัวข้อการเขียนรายงานดังจะได้อีกต่อไปนี้

1. ชื่อผู้รับการศึกษา
2. สาเหตุที่ศึกษา
3. วัน เวลา ที่ศึกษา
4. ลักษณะของปัญหาหรืออาการที่สำคัญ
5. ข้อมูลจากผู้รับการศึกษา ได้แก่
 - 5.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว
 - ก. ลักษณะทั่วไป
 - ข. ประวัติส่วนตัว
 - ค. ประวัติครอบครัว
 - 5.2 ประวัติด้านการศึกษา
 - 5.3 ประวัติด้านสุขภาพ
 - 5.4 ประวัติด้านสังคม
 - 5.5 การใช้เวลาว่างหรืองานอดิเรก
 - 5.6 ความใฝ่ฝันในอนาคตหรือจุดมุ่งหวังในชีวิต
 - 5.7 เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม
6. ข้อมูลที่ได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม
7. เทคนิคที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีใด แล้วแต่ความเหมาะสม เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ฯลฯ
8. การวินิจฉัย (ชั้นที่ 5)
9. การช่วยเหลือ (ชั้นที่ 7)
10. การทำนายผล (ชั้นที่ 6)
11. การติดตามผล (ชั้นที่ 8)
12. สรุปผล และข้อเสนอแนะ
13. ชื่อผู้ศึกษา และตำแหน่ง
14. ภาคผนวก แสดงข้อมูลดิบที่รวบรวมมาได้

ตัวอย่างการเขียนรายงานการศึกษารายกรณี

1. ชื่อผู้รับการศึกษา

เด็กชายนิพนธ์ ทองทิว อายุ 10 ปี 6 เดือน

2. สาเหตุที่ศึกษา

ก่อนพักรับประทานอาหารกลางวันวันหนึ่ง เด็กหญิงชมัยพร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 เดินร้องไห้มาฟ้องผู้ศึกษาว่า เงินที่เก็บไว้ในกระเป๋านักเรียน จำนวน 8 บาท หายไปและยังไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน ซึ่งไม่สามารถจับได้ว่าใครเอาไป จากการสอบถามเด็ก 4 – 5 คน ทุกคนบอกตรงกันว่าเห็นนิพนธ์ ซึ่งอยู่ห้องเดียวกันเดินเข้าเดินออกในห้องเรียนหลายครั้ง แต่ผู้ศึกษามีได้เรียกนิพนธ์มาสอบถาม อีก 3 วันต่อมา ผู้ศึกษาได้นำเงินใบละ 50 บาท ใส่ไว้ในกระเป๋าซึ่งเปิดอยู่วางไว้บนโต๊ะตอนพักเที่ยง ก่อนวางผู้ศึกษาจดเลขธนบัตรไว้เรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่าเงินหายไปอีก และทราบว่านิพนธ์นำเงินไปส่งครูเวรโดยอ้างว่าเก็บได้ และแจ้งความประสงค์ว่าขอมอบเงินให้โรงเรียนถ้าไม่มีเจ้าของ ครูเวรชมชัยนิพนธ์หน้าเสาธง นิพนธ์ดีใจมาก ผู้ศึกษาจึงไปขอตุ๋นบัตรจากครูเวร พบว่าเป็นใบเดียวกัน จึงเรียกนิพนธ์มาพบ แต่นิพนธ์ปฏิเสธทุกอย่าง จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจและต้องการศึกษา

3. วัน เวลา ที่ศึกษา

เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 ถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2558

4. ลักษณะของปัญหาหรืออาการที่สำคัญ

ชอบอยู่คนเดียว เข้ากับเพื่อนไม่ค่อยได้ เจ็บขริม

5. ข้อมูลจากผู้รับการศึกษา ได้แก่

5.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ก. ลักษณะทั่วไป

นิพนธ์เป็นเด็กค่อนข้างตัวม หนัก 42 กก. สูง 144 ซม. เจ็บขริม จะยิ้มหรือหัวเราะเมื่อเพื่อนๆ คอยเรื่องตลก เดินช้า แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน แต่ไม่ค่อยสะอาด เลื้อยกางเกงคับและเก่ามาก มีรอยปะซ่อมบ้าง ผมสีดำเหี้ยมตรงตัดสั้น ผิวค่อนข้างขาว หน้ากลม ตาชั้นเดียว

ข. ประวัติส่วนตัว

นิพนธ์ เกิดวันที่ 1 มกราคม 2548 บิดาเป็นคนจีน มารดาเป็นคนไทย เกิดที่โรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพฯ ปัจจุบันกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนวัดลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 10/25 หมู่ 8 ซอยโชคชัย 4 ลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ

ค. ประวัติครอบครัว

บ้านของนิพนธ์มีสมาชิกทั้งหมด 6 คน มีพี่น้องร่วมสายโลหิต 4 คน นิพนธ์เป็นคนโต น้องเป็น ชาย 1 คน หญิง 2 คน อายุ 7 ปี 5 ปี และ 2 ปี ตามลำดับ

บิดานายมานพ ทองทิว เป็นคนจีน อายุ 45 ปี รูปร่างสูงโปร่ง ผิวขาว ค่อนข้างผอม สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ไม่เคยเข้ารับการศึกษานะโรงเรียน แต่พออ่านออกเขียนได้ มีแผงขายของอยู่ในตลาดโชคชัย 4 รายได้ไม่ค่อยแน่นอน เดือนละประมาณ 15,000 บาท เป็นอย่างมาก

มาตานางมาลี ทองทิว เป็นคนไทย อายุ 38 ปี รูปร่างอ้วน เตี้ย ผิวคล้ำ ดัดผมสั้น คุยเก่ง เสียงดัง ชอบบอกคำสั่งเด็ดขาด มีสุขภาพแข็งแรง จบการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 เป็นแม่บ้านไม่ได้ทำงานนอกบ้าน

5.2 ด้านการศึกษา

นิพนธ์เข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเทพเสนาตั้งแต่อายุ 3 ขวบ ช่วงนั้นนิพนธ์เป็นเด็กที่มีความจำดี ต่อมาเมื่ออายุ 6 ปี จึงเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนวัดลาดพร้าว ระยะแรก ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ระยะหลังคือตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นต้นมา ผลการเรียนเริ่มลดลง และหยุดเรียนบ่อยโดยไม่มีสาเหตุ

5.3 ประวัติด้านสุขภาพ

ก. สุขภาพทางกาย

นิพนธ์ไม่มีโรคประจำตัว ไม่เคยป่วยอย่างรุนแรง นอกจากเคยเป็นไข้หวัด ปวดท้องเป็นบางครั้ง ไม่พิการใดๆ ไม่เคยประสบอุบัติเหตุอย่างรุนแรง ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ชอบการนอน ดังจะเห็นได้จากการพับโต๊ะบ่อยๆ จนกระทั่งหลับไปเลยก็มี

ข. สุขภาพทางจิต

เท่าที่สังเกตพบว่า สุขภาพทางจิตนิพนธ์ไม่ดีเท่าที่ควร ค่อนข้างเก็บตัวไม่ค่อยชอบสังสรรค์กับเพื่อนๆ และเพื่อน ก็ไม่ชอบเล่นกับนิพนธ์ เนื่องจากรังเกียจว่าเป็นเด็กซี้ดขโมย ทุกๆครั้งที่ของเล็กๆ น้อยๆ หายไป ทุกคนจะพุ่งความสนใจมาที่นิพนธ์ทันที ทั้งๆ ที่บางครั้งของเกิดหายในขณะที่นิพนธ์ไม่ได้มาเรียนก็มี นิพนธ์จะถูกลงโทษลักษณะทั่วไปของสมาชิก ทุกคนอยู่อย่างตัวใครตัวมันไม่ค่อยสนใจซึ่งกันและกัน สังเกตเห็นจากการรับประทานอาหาร ใครหิวคนนั้นก็แค่รับประทานเอง

ปัญหาของเด็กเมื่ออยู่บ้าน

ตามคำบอกเล่าของมารดาทราบว่า นิพนธ์เป็นเด็กที่ชอบพูดปดมากจะพูดอะไรแทบไม่เป็นความจริงเลย เช่น ของสตางค์ไปซื้อขนมปากตรอกก็ไปเล่นเกมกดทั้งวัน ให้เงินไปซื้อขนม 10 บาท ก็ซื้อมาเพียง 7-8 บาท นอกจากนั้นยังอ้างว่าครูให้ไปโน่นไปนี่ แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น เมื่อผู้ศึกษาถามเรื่องการขโมยกับพ่อแม่แม่เป็นฝ่ายรีบตอบว่าไม่เคย แต่ชอบเอาเงินไปเมื่อใช้ให้ซื้อของเท่านั้น ผู้ศึกษาถามถึงเรื่องเงินที่ให้ไปโรงเรียนปรากฏว่าให้น้อยเกินไปเด็กไม่พอใช้จ่าย จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กชอบขโมยได้ ถึงแม้จะไม่ขโมยที่บ้านแต่ทางโรงเรียนก็ปรากฏบ่อย ส่วนเรื่องโกหกนั้น มารดาบอกว่านิพนธ์ได้รับมาจากผู้ใหญ่คนหนึ่ง ซึ่งมารดาไม่ยอมบอกชื่อ

ภาวะการเรียนเมื่ออยู่บ้าน

เด็กใช้เวลาเล่นและเที่ยวเตร่ บิดามารดาไม่ค่อยสนใจเท่าที่ควร และเด็กคนนี้ดี๊มากทั้ง ที่สติปัญญาอยู่ในขั้นปานกลาง ทางมารดาจะสนใจสักครั้งก็พูดด้วยไม้ทันที

ปัญหาที่เด่นชัด

คือการโกหกและการขโมย

เจตคติของบิดามารดา

ไม่ว่าผู้ศึกษาจะถามปัญหาใดๆ มารดามักจะเป็นผู้ตอบเองทั้งหมด เมื่อถามถึงความรู้สึกที่มีต่อโรงเรียน และครูในโรงเรียน ก็จะรีบตอบทันทีว่าชอบโรงเรียนนี้มาก เพราะเป็นโรงเรียนที่ตนเองเรียนมาก่อน

สิ่งที่ผู้ปกครองเสนอ

มารดาให้ครูช่วยอบรมสั่งสอนและให้ตีลูกมากๆ

การวิเคราะห์

จะเห็นได้ชัดว่าสัมพันธภาพของสมาชิกไม่ดี มีลักษณะตัวใครตัวมัน เด็กจะดื้อแต่ไม่มีใครดูแลอบรมสั่งสอน แต่มีการเลี่ยมสอนในทางที่ผิด นอกจากนี้เด็กชายนิพนธ์เมื่ออยู่บ้านก็มีพฤติกรรมพูดและขโมย และก้าวร้าวด้วยวาจาจากเพื่อนๆเสมอ แต่นิพนธ์จะไม่ได้ตอบใดๆ มักจะเฉยและก้มหน้าแต่ไม่ร้องไห้ นอกจากเดินหนีไปที่อื่น

5.4 ประวัติด้านสังคม

ก. ทางบ้าน

นิพนธ์เข้ากับสมาชิกที่บ้านไม่ได้ พ่อไม่มีเวลาสนใจนิพนธ์ เพราะต้องออกจากบ้านแต่เช้ากลับมีดมารดา มารดาต้องทำงานบ้านและเลี้ยงน้อง นิพนธ์ได้ได้รับความไว้วางใจด้านการเงินจากพ่อแม่ เนื่องจากมักจะยกยอกเงินเมื่อให้ไปซื้อของ แก้วโกหกกว่าทำหล่นหายหรือบางครั้งถ้าให้ไปซื้อของร้านที่สนิทสนมกับพ่อแม่ ก็มักจะไปบอกว่าพ่อแม่ให้มาเอาของไปก่อน แล้วจะมาจ่ายสตางค์ให้ทีหลัง ทั้งๆ ที่พ่อแม่ให้เงินมาแล้ว หลังจากนั้นนิพนธ์ก็จะเอาเงินไปแจกเพื่อนๆ จนหมด

จากการกระทำของนิพนธ์เช่นนี้ ทำให้นิพนธ์โดนดุด่าเฉียนตีทุกครั้ง แต่ละคร้ก็รุนแรงมาก ทุกคนในบ้านรู้จักอุปนิสัยของนิพนธ์ดีจึงเบื่อกที่จะใช้ กลับไปใช้เด็กอื่นใกล้บ้านหรือน้องๆแทน แต่จากการสัมภาษณ์ทราบว่ายังไม่มีใครคิดจะช่วยเหลือหรือแก้ไขให้นิพนธ์ดีขึ้นเลยมีแต่การปล่อยไม่สนใจ นิพนธ์จึงเสมือนถูกทอดทิ้งเข้ากับใครๆในบ้านไม่ค่อยได้ แต่นิพนธ์ก็ไม่คิดจะไปอยู่ที่อื่น

ข. ทางโรงเรียน

ที่โรงเรียนไม่มีใครคนใดชอบนิพนธ์เลยเพราะไม่ชอบอุปนิสัยที่ชอบโกหกและขโมย ซึ่งการโกหกและขโมยของนิพนธ์นั้นถูกจับได้ทุกครั้ง แต่นิพนธ์ก็ยังทำซ้ำแล้วซ้ำอีกอยู่เป็นนิจ

สำหรับเพื่อนๆ ก็ไม่ชอบนิพนธ์เช่นกัน จะอย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะไม่มีเพื่อนๆ ชอบ นิพนธ์ก็สามารถอยู่ได้ในสังคมได้ และมักจะหาของกินของเล่นมาแจกเพื่อนๆ เสมอ เพื่อให้เพื่อนยอมรับตนเอง

สรุปผลการเรียนที่ผ่านมา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ภาษาไทย	3
	คณิตศาสตร์	3
	วิทยาศาสตร์	3

	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	2
	ประวัติศาสตร์	2
	สุขศึกษา	1
	ศิลปะ	2
	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2
	ภาษาต่างประเทศ	2
	พลศึกษา	2
	ดนตรี นาฏศิลป์	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ภาษาไทย	3
	คณิตศาสตร์	3
	วิทยาศาสตร์	2
	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
	ประวัติศาสตร์	1
	สุขศึกษา	1
	ศิลปะ	1
	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1
	ภาษาต่างประเทศ	1
	พลศึกษา	1
	ดนตรี นาฏศิลป์	1
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ภาษาไทย	2
	คณิตศาสตร์	2
	วิทยาศาสตร์	2
	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
	ประวัติศาสตร์	1
	สุขศึกษา	1
	ศิลปะ	1
	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1
	ภาษาต่างประเทศ	1
	พลศึกษา	1
	ดนตรี นาฏศิลป์	1
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ภาษาไทย	2
	คณิตศาสตร์	2
	วิทยาศาสตร์	2
	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
	ประวัติศาสตร์	1
	สุขศึกษา	1
	ศิลปะ	1
	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1

ภาษาต่างประเทศ	1
พลศึกษา	1
ดนตรี นาฏศิลป์	1
ขณะนี้กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการเรียนเทอมแรกเป็นดังนี้คือ	
ภาษาไทย	1
คณิตศาสตร์	1
วิทยาศาสตร์	1
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
ประวัติศาสตร์	1
สุขศึกษา	1
ศิลปะ	1
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1
ภาษาต่างประเทศ	1
พลศึกษา	1
ดนตรี นาฏศิลป์	1

จากผลการเรียนของนิพนธ์ จะเห็นว่าแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ผิดกับเมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเคยเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ค่อนข้างเกียจคร้าน วิชาที่ทำได้ดีได้แก่วิชา คณิตศาสตร์ถ้าวิชาใดเป็นวิชาที่เกี่ยวกับการอ่าน การจำ นิพนธ์จะทำได้คะแนนน้อย ยิ่งคะแนนในด้านการส่งเสริมลักษณะนิสัยจะได้ต่ำมาก เพราะนิพนธ์ชอบพูดปดและชอบขโมยมาตั้งแต่เด็ก

5.5 การใช้เวลาว่างหรืองานอดิเรก

ถ้ามีโอกาสนิพนธ์จะชอบนอนหลับมากที่สุด ถ้าไม่นอนก็จะหนีบิดามารดาไปเล่นเกมกดหรือไม่ก็ไปเล่นกับเด็กที่อยู่ใกล้ๆบ้าน นิพนธ์ไม่ชอบอ่านหนังสือทุกประเภท และไม่ชอบกีฬาโดยเฉพาะในชั่วโมงพลະ ถ้ามีการวิ่งแข่งเขามักจะวิ่งเป็นอันดับสุดท้ายเสมอจึงทำให้ไม่ชอบกีฬาแทบทุกอย่าง

5.6 ความใฝ่ฝันในอนาคตหรือจุดมุ่งหวังในชีวิต

นิพนธ์ต้องการเป็นทหาร เป็นนักรบผู้กล้าหาญ เพื่อนคนอื่นจะได้ยกย่องว่าเป็นคนเก่งหรือต้องการทำอะไรเด่นๆ ให้คนรู้จักมากๆ เช่น นักดนตรี เป็นต้น อยากเป็นคนร่ำรวย ต้องการมีเงินมากๆ เอาไว้ใช้จ่าย นิพนธ์ให้ความเห็นว่าเงินทำให้คนได้ในสิ่งที่ต้องการทุกอย่าง

5.7 เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม

ก.เจตคติต่อโรงเรียน

นิพนธ์ชอบโรงเรียนวัดลาดพร้าวมาก เพราะครูทุกคนใจดีไม่ทำโทษหนักๆ เมื่อถามเจตคติที่มีต่อเพื่อนๆ นิพนธ์ตอบว่า ไม่มีอะไร และยิ้มเฉยๆ แสดงให้เห็นว่าเขาไม่สนใจว่าเพื่อนๆ จะต้องการหรือไม่ต้องการก็ตาม เขาสามารถอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆ ได้ และไม่โกรธไม่เกลียดเมื่อเพื่อนๆ ก้าวร้าวด้วยวาจา

ข. เจตคติต่อครอบครัว

นิพนธ์ไม่ชอบมารดาเพราะชอบลงโทษรุนแรง ดุด่าเสียงดังทำให้อายคนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้ๆ มารดาไม่ใช่ถ้อยคำอ่อนหวานไพเราะสิ่งสอนเมื่อกระทำผิด นิพนธ์ชอบบิดามากกว่ามารดา แต่ก็ช่วยอะไรตนไม่ได้ เพราะทุกครั้งที่ถูกมารดาทำโทษ บิดาจะไม่เคยอยู่บ้านเลย

ค. เจตคติต่อตนเอง

จากการสัมภาษณ์ นิพนธ์เห็นว่าตนเองเป็นลูกที่แม่ไม่ค่อยรัก ไม่ค่อยให้ความสนใจกับพ่อแม่ก็ไม่ค่อยได้พบกัน แม่เอาแต่จะดี แต่ก็ซาซิมไม่ค่อยกลัวแล้ว อยากดีก็ให้ดี

6. ข้อมูลที่ได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

6.1 จากครูประจำชั้น จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นทราบว่า นิพนธ์เป็นเด็กเกียจคร้าน คือ ไม่ค่อยทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมาย แม้จะทำโทษก็เฉย อดทนต่อการทำโทษมากชอบขโมยของเพื่อน เคยจับได้หลายครั้งแต่ไม่ยอมรับจนกว่าจะมีหลักฐานยืนยันมากพอจึงจะยอมรับ การขโมย ไม่เพียงแต่ของเด็กเท่านั้นของครูประจำชั้นก็ขโมย

6.2 จากครูประจำวิชาภาษาไทย นิพนธ์อยู่บ้านใกล้กับครูรัชนี ซึ่งสอนวิชาภาษาไทยจากการสัมภาษณ์ครูรัชนีได้ข้อมูลว่าเด็กคนนี้ขี้ขโมยและโกหกเก่ง แม้แต่ของเล็กน้อยของชาวบ้านแถวนั้น นิพนธ์ก็จะหยิบฉวยนำไปขาย ชาวบ้านนำเรื่องมาบอกมารดาเมื่อมารดาทราบก็จะพยายามปกปิดและปกป้องลูกตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็จะทำโทษลูกหนักๆ เพื่อประชดชาวบ้านที่กล่าวหาว่าลูกตนเองขโมยของ ครูรัชนีประสบเหตุการณ์เช่นนี้หลายครั้ง จึงคาดโทษนิพนธ์บ่อยๆ ทำให้นิพนธ์กลัวครูรัชนีตลอด สำหรับวิชาภาษาไทยที่นิพนธ์บอกว่าชอบนั้นครูรัชนีบอกว่าคะแนนไม่ดีเลยเพราะเกียจคร้าน ไม่ส่งการบ้าน

6.3 จากคนงานที่ช่วยทำอาหารที่โรงเรียน คนงานหญิงคนหนึ่งในโรงอาหารบอกว่าถ้าเมื่อไรที่นิพนธ์อยู่แถวนี้ จะผลอวางเศษสตางค์ไว้ไม่ได้จะหายทันที แรกๆ ก็คิดว่าตนเองลืมแต่เกิดบ่อยครั้งมาก ซึ่งรายอื่นๆ ก็โดนและมีสองรายที่จับได้ จึงมั่นใจว่าเด็กคนนี้ขี้ขโมยจริงนอกจากนั้นยังได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า คนขายของเป็นเพื่อนกับแม่ของนิพนธ์มาตั้งแต่เด็กๆ เธอบอกว่าแม่ของนิพนธ์ตอนเด็กๆ ก็ไม่มีใครคบเหมือนกันเพราะชอบขโมย จะขโมยของของเพื่อนทุกอย่างถ้าผลอ

7. เทคนิคที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

7.1 สัมภาษณ์

7.2 แบบสอบถาม

7.3 อดชีวิประวัติ

7.4 เยี่ยมบ้าน

8. การวินิจฉัย

เด็กคนนี้เป็นเด็กที่มีปัญหาบ่อยมาก แต่พยายามจะเก็บกดเอาไว้ไม่แสดงออกทางตรง ปัญหาของเด็กคนนี้มีดังนี้คือ

1. ปัญหาการเงิน จากแบบสอบถามพบว่า เด็กคนนี้เงินไม่พอใช้จ่าย

2. ปัญหาขาดความรักความอบอุ่น ดังเหตุผลต่างๆ คือ

- 2.1 บิดามารดาไม่ยอมรับฟังเหตุผลของเด็ก เมื่อเด็กมีปัญหาจะปรึกษาด้วย
- 2.2 มารดาทำโทษหนักและรุนแรงเกินไป ทำให้เด็กชินชากับการลงโทษ
- 2.3 สังคมที่บ้านไม่ยอมรับ รังเกียจ และถูกทอดทิ้ง
- 2.4 เด็กไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น ไม่ค่อยส่งการบ้าน ไม่ทำงานที่บิดามารดาสั่งให้ทำ
- 2.5 ไม่ชอบพูดตรงกับความจริง (พูดปด) จากอัตชีวประวัติบอกว่าสิ่งที่ชอบทำน้อยที่สุดในโรงเรียนคือ การขโมย แต่เด็กกลับทำเสมอๆ และยิ่งทำก็ยิ่งหาวิธีการที่แนบเนียนกว่าเดิมทุกครั้ง
- 2.6 เรียกร้องความสนใจ จะเห็นจากการขโมยเงินไปแล้วเอาไปมอบให้ครูเวรต้องการให้ครูชมเชยต่อหน้าเด็กและครูทั้งโรงเรียน

3. ปัญหาที่ผู้ใหญ่เป็นต้นแบบ ได้แก่ การสั่งสอนให้เด็กพูดปดจนเคยชิน ความผิดนี้ผู้ใหญ่เป็นเหตุที่สำคัญ

9. การช่วยเหลือและวิธีดำเนินการ

สิ่งที่ผู้ศึกษาได้ช่วยเหลือไปแล้วคือ

1. ช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อป้องกันมิให้เด็กขโมย เนื่องจากเด็กได้เงินมาเพียง 15 บาท จึงช่วยโดยการให้บัตรฟรีสำหรับซื้ออาหารกลางวันจากโรงเรียน
2. นำปัญหาของเด็กไปปรึกษากับบิดามารดาแล้ว 2 ครั้ง โดยชี้แจงและพูดถึงเด็กแต่ในส่วนดี จนกระทั่งให้บิดามารดาและญาติมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก
3. พูดถึงเรื่องค่าครองชีพที่โรงเรียนว่าแต่เดิมโรงเรียนขายข้าวในราคาจานละ 15 บาท แต่ปัจจุบัน 20 บาท เด็กทุกคนควรจะได้เงินอย่างน้อย 20 บาท บิดามารดายอมรับฟัง
4. แก้นิสัยการขโมยวัสดุอุปกรณ์การเรียน โดยการหาอุปกรณ์เหล่านั้นให้เด็กเพียงพอแก่ความต้องการ
5. ด้านสังคมกับเพื่อน ช่วยโดยการจัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทำ โดยจัดเด็กคนนี้ให้เข้ากับนักเรียนที่ได้รับเลือกให้เป็นดาวในห้องเรียนแบ่งงานให้ทำ โดยการแบ่งงานที่ง่ายก่อนเพื่อที่เด็กคนนี้จะทำได้ และมีแนวโน้มว่าจะสำเร็จเมื่อเขาทำได้เสร็จ ครูก็ชมเชยต่อหน้าเพื่อนๆ เมื่อเด็กเข้ากับดาวของห้องได้แล้ว ทุกคนก็ยอมรับโดยปริยาย
6. ช่วยเหลือความไม่รับผิดชอบงานในหน้าที่ เช่น การส่งการบ้านโดยการตั้งให้เด็กคนนี้คอยรับการบ้านจากเด็กในห้องโดยให้เด็กคนนี้จัดซื้อผู้ที่ไม่ส่งการบ้านมาให้ครู ครูจะทำโทษ ปรากฏว่าเด็กคนนี้ส่งทุกครั้ง
7. จากเจตคติของครูคนอื่นทำเหมือนข้อ 6 ปรากฏว่าได้ผลเช่นเดียวกัน
8. การพูดปกติที่เกิดจากตนเองและผู้ใหญ่นำมาให้เด็กหลีกเลี่ยงจากญาติผู้ใหญ่ที่นั่นแต่ทำได้ยาก เพราะมีความใกล้ชิดกันอยู่มาก แต่พูดส่วนตัวผู้ศึกษาได้ชี้แนะให้เห็นผลเสียที่จะเกิดระยะยาวที่ได้รับ
9. การเรียกร้องความสนใจ ค่อยๆ หายไปเมื่อเพื่อนๆ และครูเริ่มยอมรับในตัวเขา

10. การทำนายผล

จากการศึกษาเด็กคนนี้มีมาเป็นระยะเวลาประมาณเดือนเศษ เด็กคนนี้มีพฤติกรรมที่แสดงออกชัดเจนคือ

1. การขโมยในตอนเด็กนั้น อาจจะเป็นสาเหตุที่จะทำให้เด็กเป็นอาชญากรได้ในวันข้างหน้า ถ้าไม่ช่วยกันแก้ไขเสียตั้งแต่บัดนี้ และอาจเป็นภัยของสังคมเป็นอย่างยิ่ง
2. การโกหก การโกหกเป็นสิ่งที่ตามมาจากการขโมย ซึ่งนับว่าเป็นภัยสังคมเช่นเดียวกัน

11. การติดตามผล

ครั้งที่ 1 ติดตามผลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

1. ครูประจำวิชาบอกว่า ส่งการบ้านทุกครั้ง และตั้งใจเรียนดีขึ้น
2. เงินนักเรียนในชั้นหายอีกครั้งหนึ่ง 10 บาท แต่จับไม่ได้เพราะไม่พบของกลางไม่แน่ใจว่าได้ผลหรือไม่ในเรื่องขโมย
3. ผู้ปกครองบอกว่าพอใจโดยให้ชื่อของไม่ปรากฏว่าเงินหาย
4. เพื่อนบางคนเริ่มพูดคุยด้วยและชวนเล่นด้วย

ครั้งที่ 2 ติดตามผลวันที่ 8 มีนาคม 2559

1. ครูประจำชั้นรายงานมาว่า คุยเก่งขึ้น อารมณ์ดีขึ้น หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง
2. ในชั้นไม่ปรากฏเงินหายอีกเลย
3. ผู้ปกครองชมว่าปัจจุบันนิสัยดีขึ้นแล้ว ใช้งานง่ายและตรงไปตรงมา จะซื้อขนมหรือของอื่นๆ ก็ขออนุญาต ไม่ฉวยโอกาสเหมือนแต่ก่อน ทำให้ผู้ปกครองสบายใจขึ้นมาก
4. ให้ลองทำสังคมมิติอีกครั้ง โดยทำทั้งห้อง ปรากฏว่ามีเด็กเลือกนิพนธ์ถึง 8 คน ถึงแม้จะไม่เป็นดาว แต่ก็พบว่านิพนธ์เริ่มเข้ากับเพื่อนได้แล้ว
5. การบ้าน การเรียน นิพนธ์เริ่มขยันทุกวิชา ถ้าไม่เข้าใจจะคอยถามเสมอ

12. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการตั้งข้อสมมติฐานไว้ตั้งตอนต้น ทั้ง 3 ข้อ เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วพบปัญหาที่เด่นชัด คือ นิพนธ์มีปัญหาทางอารมณ์ โดยเรียกร้องความสนใจด้วยการขโมย เพราะการขโมยของนิพนธ์บางครั้งมิใช่เพื่อไปทำผลประโยชน์เสมอไป เช่น ขโมยสตางค์ครูแล้วนำไปส่งครูเวร เป็นต้น เนื่องจากขาดความอบอุ่น โดยมีปัญหาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนประกอบที่ส่งเสริมให้นิพนธ์มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับบิดามารดา

- 1.1 บิดามารดา ควรมีเวลาว่างให้บุตรมากกว่านี้ และควรจะเป็นที่ปรึกษาหารือของเด็กได้ ไม่ควรดุว่าเด็กและทำโทษมากเกินไป ควรใช้เหตุผลพูดจากับลูก
- 1.2 บิดามารดาควรสำรวจความต้องการของบุตรว่าต้องการอะไร แล้วให้สิ่งนั้นแก่เขา
- 1.3 บิดามารดาต้องให้ทุกสิ่งทุกอย่างให้พอเพียงแก่ความต้องการ เพื่อเด็กจะได้ไม่ต้องต้องการของของคนอื่นอีก

2. สำหรับครูและผู้สนใจศึกษา

2.1 ครูจะต้องเน้นสื่อสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กคนนั้นกับเด็กคนอื่นๆ ให้เข้ากันได้และให้เด็กอื่นๆ
รู้สึกว่าคุณค่าควรแก่การสมาคมด้วย

2.2 ครูหรือบุคคลที่สนใจจะศึกษา ควรเอาใจใส่ชมเชยเมื่อเขามีผลงานดีเด่น ไม่นำเด็กไป
เปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นว่าคุณนั้นดีกว่าคนนี้

13. สิ่งที่ได้เรียนรู้

14. ปัญหา อุปสรรค

15. ชื่อผู้ศึกษา และตำแหน่ง

นางสาววิภา งามแท้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู